

**Stredná odborná škola obchodu a služieb,
Nábrežie J. Kalinčiaka1, Prievidza**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**Stravovacie služby
Obchod a služby**

Pre skupiny odborov:

**64, 63 ekonomika a organizácia, obchod a služby
29 Potravinárstvo
31 Odevníctvo**

Stupeň vzdelania:

**úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C**

Prievidza, 28.08.2008

**PaedDr. Štefan Gaman
riaditeľ školy**

**www.kalina.sk
info@kalina.tsk.sk
tel: 046-54221 10
tel./fax 046-54246 19**

**Mgr. Darina Krčíková
zástupkyňa riaditeľa
tel: 046- 54221 10
046- 54202 39**

I. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola , Nábřežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchod a služby; Stravovacie služby
Kód a názov ŠVP	64, 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby 29 Potravinárstvo 31 Odevníctvo
Kód a názov učebného/ študijného odboru	6451 2 aranžér 6489 2 hostinský 6456 2 kaderník 6445 2 kuchár 6460 2 predavač 2964 2 cukrár 6444 4 čašník, servírka 6446 4 kozmetik 6445 4 kuchár 6442 4 obchodný pracovník 6405 4 pracovník marketingu 6323 6 hotelová akadémia 6352 6 obchod a podnikanie 6411 4 prevádzka obchodu -vnútorný obchod 6421 4 spoločné stravovanie 6426 4 vlasová kozmetika 3125 4 odevníctvo
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C úplné stredné odborné vzdelanie – ISECED 3 A
Dĺžka štúdia	3 roky; 4 roky, 5 rokov, 2 roky
Forma štúdia	Denná, diaľková
Vyučovaci jazyk	slovenský
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠKVP	30. august 2008
Miesto vydania	SOŠ, Nábr. J. Kalinčiaka 1, Prievidza
Platnosť ŠKVP	01. september 2008 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
PaedDr. Štefan Gaman	Riaditeľ	046 5424619	046 5424619	mail: stefan.gaman@kalina.tsk.sk	http: //www.kalina.sk
Mgr. Darina Krčíková	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie – štatutárny zástupca	046 5422110 5420239	046 5424619	mail: darina.krcikova@kalina.tsk.sk	
Mgr. Jana Pernišová	Zástupkyňa RŠ pre teoretické vyučovanie			jana.pernisova@kalina.sk	
Ing. Jana Sudrová	Zástupkyňa RŠ pre teoretické vyučovanie			jana.sudrova@kalina.tsk.sk	

Ing. Viera Sedláková	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	046 5422110	046 5424619	mail:viera.sedlakova@kalina.tsk.sk	
Ing. Helena Beňáčková					
Klaudia Majzlanová	Vedúca Domova mládeže	0465425060		mail:info@kalina.tsk.sk	Mobil:
Ing. Jozef Mokry	Zástupca pre technicko-ekonomické činnosti	046 5425391	046 5424619	mail: jozef.mokry@kalina.tsk.sk	Mobil:
Mgr. Mária Rozenbergová	Personalist a a technik BOZP	046 5422110		maria.rozenbergova@kalina.tsk.sk	
Mgr. Magdaléna Ferenčíková	Výchovné poradkyne	046 5422110	046 5424619	mail:info@kalina.tsk.sk	Mobil:
Mgr. Jana Majtánová					

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
Hviezdoslavova 1
911 50 Trenčín

Prievidza, 28.08.2008

PaedDr. Štefan Gaman
riaditeľ školy

1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu študijných a učebných odborov 64,63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, 29 Potravinárstvo a 31 Odevníctvo. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu, rozvíjať koncepciu enviromentálnej výchovy so zameraním na ekológiu, ozdravovacie programy a enviromentálne minimum
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,
- zabezpečiť odbornú a poradenskú činnosť týkajúcu sa integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
  - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória, získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,
  - skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
  - zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijných i učebných odborov na našej škole,
  - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
  - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
  - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
  - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
  - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

- b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
  - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
  - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
  - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
  - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
  - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
  - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
  - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
  - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
  - presadzovať zdravý životný štýl,
  - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
  - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
  - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
  - aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
  - spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Prievidzi a našom regióne,
  - spolupracovať sa podnikmi, ktoré poskytujú gastronomické služby, služby obyvateľstvu
  - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky, naďalej spolupracovať s partnerskou školou v Hartbergu (Rakúsko), Jeseníku a v Brne
  - rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
  - Naďalej rozvíjať spoluprácu s Regionálnym združením Horná Nitra
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
- neustále zlepšovať prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
  - vybudovať viacúčelové športové ihrisko,
  - zrekonštruovať spoločenskú miestnosť na viacúčelovú miestnosť
  - zrekonštruovať a upraviť odbornú učebňu aranžovne
  - v rámci projektu zvyšovania efektívnosti podporovaného z ESF zatepliť budovy školy, vymeniť okná, zrekonštruovať strechy a elektroinštaláciu v jednotlivých pavilónoch
  - využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
  - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Vysoký podiel pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním.</p> <p>Záujem o nové formy vzdelávania</p> <p>Podporné programy pre vzdelávanie pedagogických pracovníkov v oblastiach IKT</p> <p>Skúsenosti s medzinárodnými projektmi.</p> <p>Vybudovaný systém pracovísk pre praktické a teoretické vyučovanie</p> <p>Široká sieť učebných a študijných odborov a ich horizontálna a vertikálna prepojenosť.</p> <p>Stabilizovaná štruktúra sociálnych partnerov pri zabezpečovaní praktického vyučovania a odbornej praxe v SR a v zahraničí.</p> <p>Tvorba vlastných zdrojov financovania školy</p>	<p>Neujasnená štruktúra potrieb trhu práce v nasledujúcom období.</p> <p>Regionálna nevyváženosť inštitúcií zabezpečujúcich odborné vzdelávanie.</p> <p>Nízka úroveň internetizácie školy a spoločnosti.</p> <p>Realizácia vyučovania teoretických predmetov vo viacerých objektoch.</p> <p>Preplnenosť tried žiakmi</p> <p>Priestorové problémy školy</p> <p>Pomalšia informovanosť zamestnancov vzhľadom na odľahlosť pracovísk PV</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<p>Zvýšenie záujmu o vzdelávanie u pracovníkov využitím hlavných predností elektronických interaktívnych kurzov.</p> <p>Podpora celoživotného vzdelávania pedagógov školy.</p> <p>Poskytnutie rozsiahlejšieho vzdelávania, efektívnym využitím nových informácií.</p> <p>Zefektívnenie štruktúry ponúkaných vzdelávacích aktivít aj pre zamestnaných, absolventov a nezamestnaných.</p>	<p>Pretrvávajúce nedostatky úrovne prepojenia požiadaviek firiem a reálnych odberateľov absolventov školy a ponuky vzdelávania školy.</p> <p>Hrozba izolovanosti vzdelávania v jednotlivých odboroch od skutočných potrieb trhu práce.</p> <p>Nedostatočná kvalifikovanosť učiteľov niektorých odborných predmetov</p> <p>Byrokracia</p> <p>Menšia sieť hotelov a stredísk cestovného ruchu</p> <p>Preexponovanosť majstrov OV v súvislosti s tvorbou vlastných zdrojov financovania</p>

2.1 Charakteristika školy

Škola

Teoretické a sčasti i praktické vyučovanie je zabezpečené v šiestich pavilónoch školy, v dvoch centrách, v ktorých sa nachádzajú učebne, dve telocvične, nová, dobre vybavená posilňovňa, učebne výpočtovej techniky, strojopisu, jazykové učebne, špeciálne učebne na prípravu pokrmov a stolovanie. Súčasťou školy sú pracoviská odborného výcviku ako cukrárska výrobná, školský bufet, školská jedáleň, mimo školy sa nachádzajú pracoviská Dom služieb Kalina, školský závod reštauračných služieb A klub a ďalšie pre odbor kuchár, čašník, manikér - pedikér, kozmetik, aranžér, predavač, krajčír.

Domov mládeže

V tesnej blízkosti školy sa nachádza domov mládeže s kapacitou cca 90 lôžok, ktorý bol otvorený v r. 1984. Poskytuje ubytovacie služby pre žiakov našej školy, ale aj iných škôl v našom regióne.

Školská jedáleň

Školská jedáleň bola sprevádzkovaná v roku 1985 a zabezpečuje stravovanie dochádzajúcich a ubytovaných žiakov i pre externých odberateľov. Rovnako slúži ako pracovisko praktického vyučovania pre žiakov v odboroch kuchár a čašník, to znamená, okrem nepedagogických zamestnancov stravu pripravujú majstri odborného výcviku so svojimi žiakmi a obedy sú podávané s obsluhou.

DS Kalina

V areáli školy sa tiež nachádza Dom služieb Kalina, ktorý bol otvorený pre žiakov i verejnosť 3. mája 1993 ako pracovisko praktického vyučovania žiakov v odboroch kaderníčka, kozmetik, obchodný pracovník, pracovník marketingu, manikér – pedikér, predavač a aranžér. Pod vedením majsteriek odborného výcviku majú žiačky možnosť pracovať v živej prevádzke so zákazníkom a tak rýchlejšie a efektívnejšie nadobudnúť potrebné vedomosti a zručnosti.

V pavilóne B na ulici Energetikov je najnovšie zriadené pracovisko praktického vyučovania pre odbor kaderníčka a kozmetik. Poskytovaním kvalitných služieb v príjemnom prostredí za výhodné ceny si získavajú čoraz širšiu klientelu.

A klub - odbor kuchár, čašník, servírka, hostinský

Žiaci študijných odborov čašník, servírka, kuchár a učebných odborov kuchár a hostinský sú zaradovaní do viacerých pracovísk. Svojim rozsahom poskytovaných služieb či návštevnosťou je najznámejší A klub.

V roku 1995 začala jeho rekonštrukcia a prevádzku ako školský závod reštauračných služieb začal 1. júla 1997. Bol vybudovaný preto, aby sa vytvorili čo najlepšie podmienky pre odborný výcvik žiakov v spoločnom stravovaní. Denne pripravujú jedlá pre takmer 180 zákazníkov závodného stravovania, pre bežných hostí a zabezpečujú pracovné či rodinné akcie v rámci závodu. Veľmi dobrý ohlas majú recepcie pre veľký počet hostí, ktoré poriadajú rôzne firmy v Kultúrnom a spoločenskom stredisku či v Bojnickom zámku. Pestrosťou gastronomických požiadaviek zákazníkov majú žiaci v rámci školského roka možnosť vidieť a realizovať všetky druhy slávnostného stolovania, či pripravovať veľmi rozmanité jedlá teplej a studenej kuchyne.

Pracovisko praktického vyučovania Nábr. A. Kmet'a 25

Objekt tohto pracoviska slúži pre žiakov nižších ročníkov odboru kuchár a hostinský, má dve cvičné kuchyne a priestor na spoločenské posedenie rodinného alebo pracovného charakteru pre 20 až 30 hostí.

Pracovisko praktického vyučovania odbor krajčír

Žiaci majú možnosť vyučiť sa v odbore krajčír univerzálne šitie odevov. Nadstavbovým štúdiom odevníctva žiaci získajú úplné stredné vzdelanie. Pracovisko praktického vyučovania má veľmi dobre vybavené dielne, kompletný strojový park, žehliacu techniku, množstvo učebných pomôcok. Majú možnosť ušit' si výrobky pre seba, zakúpiť lacnejší materiál na ušitie. Pedagogické pracovníčky majú bohatú prax a maximálnu snahu odovzdať žiačkam čo najviac vedomostí a zručností. Zúčastňujú sa rôznych odborných súťaží, no vyvrcholením ich snaženia býva každoročne módna prehliadka v rámci gastrodní, kedy je možné vidieť najlepšie z najlepšieho.

Študijný odbor obchodný pracovník a pracovník marketingu

Štvorročné maturitné štúdium obchodný pracovník a pracovník marketingu dáva žiakom široký priestor v uplatnení v obchodných prevádzkach, na marketingových postoch, pretože ich prax je zameraná na prácu v hypermarketoch a veľkých nákupných stredisk, kde sú zaradovaní na individuálny odborný výcvik.

Študijný odbor hotelová akadémia

Odbor hotelová akadémia začal v našej škole svoju históriu písať 1. septembra 1993. Vyučovanie odborných predmetov a časť teoretického vyučovania žiakov sú zabezpečené v priestoroch na ulici Energetikov.

V pavilóne A tohto objektu sú zariadené učebne a cvičné kuchyne pre žiakov hotelovej akadémie, kde majú možnosť na odbornej praxi pripraviť kompletne menu, prestrieť stôl a v rámci vyučovania stolovania prakticky vyskúšať obsluhu i preveriť si svoje spoločenské správanie.

Praktické vyučovanie škola zabezpečuje v nižšie uvedených objektoch, ktoré spravuje:

Cukrárska výrobná Nábřežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
Dom služieb Kalina, Nábřežie J. Kalinčiaka 3, Prievidza
PPV krajčír, Lúčna 12, Prievidza
A-klub, reštauračné zariadenie, Svätoplukova 31, Prievidza
Školská jedáleň Nábřežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza

Školský bufet Nábřežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
PPV kuchár-časník, Nábr. A. Kmeťa 25, Prievidza
Ul. energetikov 1, na sídlisku Sever Prievidza
Prevádzka kaderníctva v Novákoch

Okrem uvedených školských pracovísk žiaci vykonávajú odbornú prax a odborný výcvik na ďalších 84 zmluvných pracoviskách okresu.

Škola sa neustále snaží o zavedenie nových učebných ako aj študijných odborov v závislosti na požiadavky trhu práce. V školskom roku 2007/2008 boli schválené a zavedené nové odbory. Ide o učebný odbor 6424 2 00 manikér- pedikér, o študijné odbory 6405 4 00 pracovník marketingu , 6445 4 kuchár a 6352 6 obchod a podnikanie. Na základe analýzy trhu práce v našom regióne škola má záujem o experimentálne overovanie nového študijného odboru kaderník – vizážista. Taktiež sme získali súhlas o zaradenie denného kvalifikačného pomaturitného štúdia 6314 6 cestovný ruch. Zavedenie spomínaného odboru kladne podporilo aj Regionálne združenie CRHN, nakoľko sa predpokladá rozvoj turizmu v regióne Horná Nitra, čo prinesie so sebou aj potrebu odborne a jazykovo vzdelaných mladých ľudí v odbore cestovný ruch.

2.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu troch rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

Záujmové aktivity:

- Záujmový krúžok Formuj svoje telo domov mládeže
- Rozhlasovo – dramatický krúžok domov mládeže
- Športový krúžok domov mládeže
- Záujmový krúžok – Vieme, čo jeme
- Záležitosti angličtiny
- Krúžok – Účesová tvorba
- Prechod z Sk na Euro
- Kultúra a história v nemecky hovoriacich krajinách
- Volejbalový krúžok
- Poznaj svoju minulosť
- Príprava na podnikanie
- Spoznávajme históriu, gastronómiu, fainu a flóru nášho mesta
- Krúžok spoločenského správania
- Someliérsky krúžok
- Krúžok aranžovania – viazanie kvetov
- Filmová a televízna tvorba
- Športovo – poznávací krúžok
- Krúžok nemeckého jazyka
- Rekreačno – športový krúžok
- Etiketa profesionála
- Kultúra a história v anglicky hovoriacich krajinách
- Dekoratívne aranžovanie
- Zábavná matematika
- Perfektný make-up
- Krúžok šitia
- Výčesy z dlhých vlasov

Súťaže:

- Hviezdoslavov Kubín
- Európa v škole
- Olympiáda v AJ a NJ
- JUVYR
- Rolandov hrebeň Bardejov – 1. miesto
- Beauty Trenčín – 2. miesto
- Kadernícka súťaž Pezinok – 1. miesto
- Barmanské súťaže – FERNET STOCK CUP
Nicolaus Rauch cup
Horeca Challenge barman
Eurocup Prešov
St. Nicolaus cup
Barista Slovenska 2008
Priessnitzuv dortík – medzinárodná cukrárska súťaž
Top barman Púchov
- Mladý someliér Piešťany
- Cassovia cup Košice

Športovo-turistické akcie

- Lyžiarsky kurz
- Trojdňový kurz na ochranu človeka a prírody
- Turistické vychádzky – spoznaj svoj kraj

Exkurzie

- Gastronomické exkurzie - miestne prevádzky (Bojnice, Prievidza), hotel Danube
- ITFSlovakiatour – Incheba Bratislava
- Danubius Gastro - Incheba
- Návšteva ubytovacích zariadení – penzióny, chaty a pod.
- Návšteva zasadania NR SR
- Návšteva úradu práce
- Exkurzia v Osviečine
- „Vagón“ – múzeum SNP – problematika holokaustu

Spoločenské a kultúrne podujatia

- Návšteva divadelné predstavenia v Bratislave, Banskej Bystrici, Žiline a Martine
- Gastrodni
- Projekt – Partnerstvo medzi školami Prievidza – Hartberg, prezentácia slovenskej kuchyne
- Burza stredných škôl na výber povolania
- Deň matiek – spoločenský večer pre rodičov
- Dni knižníc
- Spoločenské akcie v domove dôchodcov a domoch sociálnych služieb
- Stretnutie s prezidentom SR Ivanom Gašparovičom
- Seminár a školenie ľahaného, fúkaného a modelovaného karamelu v Jeseníku ČR
- Školenie modelovej a plastickej čokolády za prítomnosti holandského lektora v Šamoríne
- Projekty UNICEF – Týždeň modrého gombíka
- Podpora a pomoc pri realizácii programu na ochranu týraných a zneužívaných detí
- Zorganizovanie 2. ročníka odberu krvi mobilnou odberovou jednotkou z Martina
- Spolupráca s dobrovoľným združením Liga proti rakovine – Deň narcisov

Gastronomické akcie

- Recepčia pre rodičov v rámci ZS – učebný odbor hostinský
- Zabezpečenie plesov v Bojniciach
- Banket pre rodičov – žiakov 3. ročníka študijného odboru hotelová akadémia
- Gastrodni – praktická časť maturitnej a záverečnej skúšky
- Na gazdovskom grunte – praktická časť maturitnej skúšky v nadstavbovom štúdiu spoločné stravovanie pri príležitosti Dňa učiteľov

- Recepcie: Vianočný sen, firma Nestlé, Enel – Slovenské elektrárne Nováky, Art Fest Bojnice, Slovaktual Pravenec, zasadnutie vlády SR
- Zabezpečovanie rodinných osláv, karov, pracovných posedení, seminárov, školení podľa požiadaviek zákazníkov

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy na webovej stránke
- Príspevky do časopisu Gastro
- Tvorba vlastného časopisu
- Aktualizácia www stránky
- Príspevky do časopisu Derma

Besedy a pracovné stretnutia

- Ako na trh práce (úrad práce)
- Účasť na filmovom festivale – Ľudia proti rasizmu, spojená s besedou
- „S tebou a o tebe“ – výchova k materstvu a rodičovstvu
- Kto je živnostník? (Živnostenská komora)
- Seminár o podávaní vína
- Seminár o podávaní kávy
- Besedy zamerané na prevenciu kriminality – témy: obchodovanie s ľuďmi, zdravé životné prostredie
- Ako sa správne učiť (výchovný poradca)
- Vydieranie a šikana (psychológ, zástupca polície)
- Moje skúsenosti s drogou
- Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
- Kto je gambler?

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor tvorí 75 učiteľov, 50 MOV, 3 vychovávateľky a jedna pomocná vychovávateľka. Priemerný vek pedagógov je okolo 45 rokov. Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Výchovné poradkyne školy, riaditeľ a zástupcovia riaditeľa školy pre teoretické a praktické vyučovanie, hlavní majstri majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu.

Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú okrem pedagogických zamestnancov školy aj rodičia a aktivisti mesta Prievidza (príslušníci policajného zboru, členovia nadácií, zástupcovia zamestnávateľov, a pod.).

3.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebazvedľovanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.

- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej kvalifikačnej skúšky.

3.2 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútorý systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií,

Na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky, upratovačky a údržbára. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijem tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.

3.3 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaraďovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Naša škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov MŠ SR:

Škola bola zapojená do projektu financovaného z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania“

- V rámci Programu celoživotného vzdelávania Leonardo da Vinci – Mobility škola bola úspešná s dvomi projektmi: „Nové trendy v turistickom priemysle v Španielskej Andalúzii“ a „Zlepšovanie vedomostí a zručností v hoteliérstve špičkových španielskych prímorských stredísk“.

- projekt „Otvorená škola – oblasť športu“

- pridelenie účelových finančných prostriedkov na rozvojový projekt „Grafické systémy – DIGIWORDAR“

- 10-ročná spolupráca s partnerskou školou v Rakúsku – Hartberg

- úspešnosť v rámci projektu Konto Orange „Ochrana spotrebiteľa – spotrebiteľ chráň sa sám“

- zapojenie sa do projektu INFOVEK v rámci internetizácie školy

- zapojenie sa do operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013

Škola sa zapojila aj do rôznych environmentálnych projektov a do rozvojového projektu „Otvorená škola 2007“ . V týchto projektoch zatiaľ nebola úspešná.

3.4 Medzinárodná spolupráca

Škola dlhodobo spolupracuje s podobnými školami v Rakúsku, v Českej republike a vo Švajčiarsku. Cieľom tejto spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- Presentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

3.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky prostredníctvom internetu. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom www stránok školy alebo priamo e-mailom. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy bude otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávateelia

Spolupráca školy so zamestnávateľmi je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Je potešiteľné, že niektorí zamestnávateelia patria medzi našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Jednotou dôchodcov Slovenska, Centrom sociálnej pomoci, Domovom sociálnych služieb „Nový domov“ v Prievidzi, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom svoje služby pri rôznych príležitostiach, ako aj pedikérske a kadernícke služby, s policajným zborom pri organizovaní besied, prednášok. Živnostenskou komorou pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží, Slovenskou barmanskou asociáciou pri organizovaní odborných súťaží, s Regionálnym združením Horná Nitra, so ŠPÚ a ŠIOVom v Bratislave, s Metodicko – pedagogickým centrom V Trenčíne a pod.

4. Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Obchod a služby a Stravovacie služby zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov.

**Skupina učebných odborov: 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
29 Potravinárstvo**

Stupeň vzdelania: Stredné odborné podľa ISCED 3C

Celková charakteristika absolventa učebných odborov 64

Cieľom vzdelávacieho programu skupiny odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecno-vzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie v skupine odborov ekonomika a organizácia, obchod a služby je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávací smer pripravuje absolventov pre uplatnenie sa vo výrobných podnikoch, v domácom obchode a v ďalších službách.

Celková charakteristika absolventa učebných odborov 29

Absolventi skupiny učebných odborov 29 Potravinárstvo sú kvalifikovaní pracovníci so širokým odborným profilom, schopní samostatne vykonávať odborné technické a technologické činnosti v jednotlivých odvetviach potravinárskeho priemyslu. Ovládajú príslušnú techniku, stroje a zariadenia, príslušné technológie, základy ekonomiky výroby a služieb. Poznajú základné prírodovedné zákonitosti svojho odboru a vedia ich prakticky využívať pri riešení odborných problémov. Absolventi sú pripravení na výkon odborných činností, pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie v potravinárstve, vo veľkovýrobných podmienkach, v stredných i malých podnikoch, v predaji a hodnotení potravinárskych výrobkoch, ich expedícií a ďalších službách, ako aj na samostatné podnikanie. Základom odbornej teoretickej a praktickej prípravy je učivo o prírodných, technických, technologických, ekologických a ekonomicko-spoločenských zákonitostiach a ich aplikácie v praktických činnostiach. Absolvent má všetky predpoklady na to, aby po príslušnej praxi vedel posudzovať základné a pomocné suroviny, kontrolovať nastavenie technologických parametrov vo výrobnom procese, vyrábať výrobky podľa technologických postupov a receptúr, dodržiavať a uplatňovať zásady HACCP, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vie sa orientovať v základných vzťahoch svojho odvetvia výroby k životnému prostrediu a v zásadách jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi. Vie sa orientovať na trhu práce, aktívne komunikovať, vie využívať informačné a komunikačné technológie. Všetky činnosti súvisiace s prípravou na výkon profesie sa uskutočňujú v nadväznosti na potreby potravinárskej výroby.

Absolventi po ukončení štúdia získajú výučný list a sú spôsobilí zaradiť sa do jednotlivých odvetví potravinárskeho priemyslu alebo pracovať samostatne v potravinárskych a gastronomických prevádzkach.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 3 C smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Medzi kľúčové kompetencie patria:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku

Absolvent má:

- rozumieť bežnému a odbornému ústnemu a písomnému prejavu druhých,
- komunikovať zreteľne a kultúrovane na primeranej odbornej úrovni,
- formulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a súvisle, v písomnom prejave prehľadne a jazykovo správne,
- zúčastňovať sa aktívnej diskusii, formulovať svoje názory a postoje,
- ovládať základy komunikácie v cudzom jazyku pre základné pracovné uplatnenie podľa potrieb a charakteru príslušnej odbornej kvalifikácie,
- chápať výhody ovládania cudzích jazykov pre životné a spoločenské uplatnenie a prehlbovať svoju jazykovú spôsobilosť,
- spracovávať bežné administratívne písomnosti a pracovné dokumenty,
- dodržiavať jazykové a štylistické normy,
- používať odbornú terminológiu a symboliku,
- vyjadrovať sa vystupovať v súlade so zásadami kultúry prejavu a správania sa,
- využívať svoje vedomosti pri riešení bežných problémových situácií,
- ovládať prácu s príručkami, učebnicami, odborným textom a primerane ich interpretovať,
- ovládať užívateľské operácie na počítači na úrovni spotrebiteľa a vnímať digitálnu gramotnosť ako východisko pre celoživotné vzdelávanie,
- rozvíjať svoju tvorivosť,

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, sebatvorit', zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- posudzovať reálne svoje fyzické a duševné možnosti, odhadovať dôsledky svojho konania a správania sa v rôznych situáciách,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,

- reagovať adekvátne na hodnotenie svojho vystupovania a spôsobov správania zo strany iných ľudí, prijímať rady a kritiky,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- zmerať vlastnú činnosť na dodržiavaní osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného cieľa v pracovnom kolektíve,

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- využívať zrozumiteľné návody na objasňovanie podstaty problému,
- pochopiť zadanie úlohy alebo určiť jadro problému a získať informácie potrebné k riešeniu, navrhnúť jednoduchý spôsob riešenia, zdôvodniť ho, vyhodnotiť a overiť správnosť zvoleného postupu a dosiahnutých výsledkov,
- uplatňovať pri riešení problému rôzne jednoduché metódy myslenia a myšlienkových operácií,
- zhodnotiť význam informácií, zhromažďovať a využívať ich pre optimálne riešenie základných pracovných problémových situácií, zvažovať výhody a nevýhody navrhovaných riešení,
- vybrať správny (optimálny) postup na realizáciu riešenia a dodržiavať ho,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa ako sa učiť, prispôbovať sa zmenám a využívať informačné toky, to sú generické zručnosti, ktoré by mal získať žiak.

Absolvent má:

- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolani,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- interpretovať základné informácie o prieskume trhu, reklame a cieľoch podnikania,
- vedieť získavať a vyhodnocovať informácie o pracovných a vzdelávacích príležitostiach,
- využívať poradenské a sprostredkovateľské služby tak, v oblasti sveta práce, ako aj v oblasti vzdelávania,
- primerane komunikovať s potenciálnymi zamestnávateľmi, prezentovať svoj odborný potenciál a svoje odborné ciele,
- poznať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť zaujať kritické postoje, prijímať kritiku druhých,
- poznať všeobecné práva a povinnosti zamestnávateľov a pracovníkov,
- identifikovať a riešiť aj sporné problémy (nevyhýbať sa ich riešeniu),
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase.

Absolvent má:

- ovládať počítač, poznať jeho základné časti a jednoduchý spôsob jeho obsluhy,
- pochopiť základné informácie o štruktúre a fungovaní počítača,
- pracovať s jednoduchými základnými a aplikačnými funkciami programu potrebného pre výkon povolania,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- učiť sa používať nové jednoduché aplikácie,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať jednoduché prostriedky on-line a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plno hodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, seba kontrolu a seba reguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných.

Absolvent má:

- rozumieť podstate sveta na primeranej úrovni,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- rešpektovať rôzne názory na svet,
- chápať význam životného prostredia pre človeka a konať v duchu udržateľného rozvoja,
- uznávať hodnotu života, uvedomovať si zodpovednosť za vlastný život a spoluzodpovednosť pri ochrane života a zdravia iných,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.
- orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,

Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- rozlišovať spisovný a hovorový jazyk, dialekt a štýlovo príznačné javy, vo vlastnom prejave voliť prostriedky adekvátnej komunikačnej situácie,
- v písomnom a hovorenom prejave uplatňovať zásady slovenského pravopisu, využívať vedomosti o tvarosloví,
- používať adekvátnu slovnú zásobu vrátane príslušnej odbornej terminológie,
- vedieť položiť otázku a správne formulovať odpovede,
- vyjadrovať postoje neutrálne, pozitívne (pochvala) a negatívne (kritika, polemika),
- vyjadrovať sa vecne správne, jasne a zrozumiteľne,

- odborne sa vyjadrovať o javoch vo svojom odbore,
- vytvoriť základné útvary administratívneho štýlu,
- samostatne ziskávať potrebné informácie z dostupných zdrojov, triediť ich a kriticky k nim pristupovať,
- mať prehľad o dennej tlači a tlači podľa svojho záujmu,
- komunikovať v cudzom jazyku v rámci základných tém,
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky a odlišnosti sociálnej a kultúrnej hodnoty iných národov a jazykových oblastí.
- porozumieť základným ekologickým súvislostiam a postaveniu človeka v prírode, zdôvodniť nevyhnutnosť udržateľného rozvoja,
- vysvetliť etické normy súvisiace so životom a zdravím,
- vysvetliť etické hodnoty súvisiace s rodičovstvom, rodinným životom a sexualitou,
- charakterizovať etiku práce,
- využívať vedomosti a spôsobilosti v praktickom živote pri riešení otázok svojho politického a občianskeho rozhodovania, hodnotenia a správania,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- osvojiť si zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu,
- zorganizovať si pohybový režim a program vlastných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu,
- hodnotiť a diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,
- vedieť uplatňovať viaceré pohybové prostriedky na rozvoj svojich pohybových schopností,
- preukázať pohybovú gramotnosť k osobnému športovému výkonu,
- vedieť uplatniť získané poznatky o pravidlách z viacerých športových disciplín pri vykonávaní športovej činnosti.

Odborné kompetencie

Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov o technologických normách,
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o materiáloch, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- vedieť zásady správnej výrobnéj praxe,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi základné obchodno-podnikateľské aktivity a základné zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,

- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja, tzn. aby absolvent:
  - poznal význam, účel a užitočnosť vykonávanej práce, jej finančné a spoločenské ohodnotenie,
  - zvažoval pri plánovaní a posudzovaní určitej činnosti možné náklady, výnosy, zisk, vplyv na životné prostredie, sociálne dopady,
  - nakladal s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru, adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou, dôslednosťou a presnosťou, schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou, schopnosťami pracovať v tíme, budovaním imidžu firmy, pozitívnym kontaktom so zákazníkom, samostatnou prácou, dodržovaním predpisov o ochrane spotrebiteľa, dodržiavaním firemnej kultúry, flexibilitou, profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok, schopnosťou riešiť konfliktné situácie.
- dodržiavať jazykové a štylistické normy,
- používať odbornú terminológiu a symboliku,
- vyjadrovať sa a vystupovať v súlade so zásadami kultúry prejavu a správania sa,
- využívať svoje vedomosti pri riešení bežných problémových situácií,
- ovládať prácu s príručkami, učebnicami, odborným textom a primerane ich interpretovať,
- ovládať užívateľské operácie na počítači na úrovni spotrebiteľa a vnímať digitálnu gramotnosť ako východisko pre celoživotné vzdelávanie,
- rozvíjať svoju tvorivosť,

4. 1. Skupina študijných odborov   63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby

64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby

Stupeň vzdelania: Úplné stredné odborné podľa ISCED 3A

Celková charakteristika absolventa študijných odborov 63 a 64

Cieľom vzdelávacieho programu skupiny odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie v skupine odborov ekonomika a organizácia, obchod a služby je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávací smer pripravuje absolventov pre uplatnenie sa vo výrobných podnikoch, v obchode, v spoločnom stravovaní a cestovnom ruchu a v ďalších službách.

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 3A smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady.

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať aspoň v jednom cudzom jazyku.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,

interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotéza,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebazpoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, samozamestnanosť, možnosť riadiť vlastné „životné portfóliá a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,

- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plno hodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebapoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných.

Absolvent má:

- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte

Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej del'by práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,

Odborné kompetencie

Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- poznať právne formy podnikania,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, daňovej sústave a poisťovníctve,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov o technologických normách,
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o materiáloch, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,

- vedieť zásady správnej výrobnjej praxe,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti Informačných technológií.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- schopný aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov v súbernej práci podnikateľský zámer
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja, tzn. aby absolvent:
  - poznal význam, účel a užitočnosť vykonávanej práce, jej finančné a spoločenské ohodnotenie,
  - zvažoval pri plánovaní a posudzovaní určitej činnosti možné náklady, výnosy, zisk, vplyv na životné prostredie, sociálne dopady,
  - nakladal s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

4. 2. Skupina študijných odborov: 31 Textil a odevníctvo

Stupeň vzdelania: Úplné stredné odborné podľa ISCED 3A

Celková charakteristika absolventa študijného odboru 31

Absolvent vzdelávacieho smeru textil a odevníctvo je pripravený na uplatnenie v rôznych pracovných povolaniach textilného, odevného odvetvia a technického zamerania textilného a odevného priemyslu ako aj v službách obyvateľstvu, ktoré majú poradenský charakter v oblastiach stylingu a modelingu. Absolvent nájde uplatnenie aj v profesiách návrhárov odevov, odevných dizajnerov, v

pozíciách riadiaceho stredného manažmentu , v podnikaní v súkromných firmách a ako odborne erudovaný pracovník v remeselnom spracovaní textilu, odevov , technických textílií ,ale aj iných oblastiach hospodárstva.

Teoretickú aj praktickú odbornú prípravu tvorí učivo spracované v jednotlivých obsahových okruhoch so zameraním na materiálovú, technologickú, konštrukčnú a výtvarnú prípravu, absolvent získava vedomosti o ekonomicko-spoločenských dejoch a ekologických procesoch na ochranu životného prostredia a ich aplikáciu v praktických činnostiach . Absolvent ovláda zodpovedajúcu odbornú terminológiu, má osvojené poznatky o materiálovej a surovinovej základni, pozná obsluhu strojov, zariadení a automatizačných liniek . Vie pracovať s prihliadaním na plnenie ekonomických a ekologických požiadaviek výroby a služieb príslušného odvetvia so súčasným dodržiavaním pracovnej disciplíny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vie zaujať stanovisko v oblasti estetickej , etickej a prejavíť svoje danosti a vlastnú fantáziu vo svojej tvorbe. Okrem odbornej činnosti dokáže prejavíť aj svoje postoje a názory zamestnanca a občana v písomnom aj v osobnom styku a v styku so zákazníkmi .

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na úrovni ISCED 3A smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady.

Absolvent disponuje týmito kompetenciami:

Absolvent má:

- kreatívne a pohotovo reagovať, konať,
- ovládať odbornú terminológiu,
- dokázať pracovať so strojným zariadením výroby v odbore,
- ovládať výrobné technologické procesy vo všetkých fázach výroby,
- osvojiť si pracovné a výrobné technologické postupy v odbore,
- vedieť zaujať v odbornej problematike svoj názor a správny postoj,
- dokázať riešiť odbornú problematiku výroby,
- poznať zákonitosti ekonomických procesov výroby,
- vedieť racionálne a hospodárne využívať energetické zdroje a materiály,
- vedieť sa zapojiť do riadiacej činnosti,
- vedieť správne a racionálne využívať pracovný potenciál,
- mať ucelený pohľad na estetiku , krásu z aspektu módy,
- vedieť riešiť problematiku stylingu a modelingu,
- mať profesionálny prístup k zákazníkovi,
- poznať princípy práce s PC a prácu s grafickými programami,
- vedieť pracovať s aplikačnými programami v príprave výroby,
- poznať zásady ochrany životného prostredia a bezpečnosti práce,
- dodržiavať zásady ochrany zdravia a hygieny pracovného prostredia,
- aplikovať získané vedomosti a zručnosti spolu s vlastnou zručnosťou a fantáziou do tvorivej samostatnej činnosti,
- ovládať princípy základnej údržby strojových zariadení,
- mať prehľad o ekonomike výroby a zásady a predpisy podnikania

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,

- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností.

Absolvent má:

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotéza,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady ,napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod.

Absolvent má:

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Tvorivé a inovatívne prístupy do ľudských zdrojov sú integrálnou súčasťou rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach.

Absolvent má:

- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať financie, základné prostriedky a nehnuteľnosti vzhľadom na potreby a ciele manažmentu podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia a organizácie,
- využívať marketingový manažment,
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- pracovať s materiálmi a informáciami v dvoch cudzích jazykoch,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,

Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase.. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- informáciám a byť mediálne gramotný.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plno hodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratickému systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcitiť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- /uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- Pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- Chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- Uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenia,
- Chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- Tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

Odborné kompetencie

Požadované vedomosti

Absolvent má:

- poznať základné technické materiály, ich vlastnosti a využitie,
- poznať všetky druhy strojových zariadení používaných v textilnom priemysle, odevnej priemyselnej, remeselnej a zákazkovej výroby,
- poznať funkčné princípy strojov a zariadení textilného , odevného priemyslu, zákazkovej a remeselnej výroby,
- poznať automatické linky ,automatické a poloautomatické stroje vo výrobných podnikoch,
- ovládať vlastnosti a použitie surovín a materiálov textilného a odevného priemyslu,
- ovládať používané techniky skúšania textilných materiálov,
- poznať kvalitu vstupnej suroviny a materiálu do výroby,
- poznať spôsoby úprav textilného materiálu,
- ovládať základy technologických postupov pri spracovaní textilu a odevov,

- poznať princípy textilných a odevných techník,
- poznať technologické a pracovné postupy v textilnom a odevnom výrobnom procese , v remeselnom spracovaní a zákazkovej výrobe,
- rozoznávať nekvalitné spracovanie výrobkov nesprávnym spracovaním, konštrukciou, strihom,
- ovládať zákonitosti estetického cítenia, farebnosti , anatómie ľudského tela,
- poznať základy textilného a odevného návrhárstva, konštrukcie strihov, parametre veľkostného sortimentu,
- poznať základné parametre textilného a odevného dizajnu,
- poznať zásady dizajnu , strihu a kritéria stylingu a modelingu,
- poznať rozdiely technologického spracovávania vo výrobných procesoch v priemyselnej a zákazkovej výrobe textilu, odevov,
- ovládať základy normalizácie a štandardizácie,
- poznať princípy a možnosti automatizácie, ich využívania ,
- poznať princípy ekonomického správania, racionálneho využívania zdrojov,
- základné princípy drobného a súkromného podnikania,
- poznať zásady zakladania firmy , jej vedenia a príslušné predpisy,
- zostaviť kalkulácie nákladov na nové výrobky ,
- určiť technicko-hospodárske normy,
- ovládať princípy práce s výpočtovou technikou a jej využitia v odbore,
- poznať formy podnikov, riadenia , podnikania a základy účtovníctva,
- poznať hodnotenie výrobkov z materiálových, funkčných, konštrukčných, výrobných, ekonomických a estetických hľadísk,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a ochrany životného prostredia,
- poznať základné ekonomické pojmy a kategórie,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- orientovať sa v právnych formách podnikania a charakterizovať ich,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- charakterizovať podstatu podniku, jeho postavenie na trhu, základné podnikové činnosti,
- orientovať sa v právnych normách a predpisoch,
- charakterizovať štruktúru národného hospodárstva a činitele ovplyvňujúce jeho úroveň.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhodnotiť kvalitu vstupnej textilnej suroviny a odevného materiálu ,
- robiť používané spôsoby skúšania textilných a odevných materiálov,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe,
- vykonávať techniky pradenia, zošľachtovania a tkania textilných materiálov,
- zhodnotiť kvalitu výroby a určiť chyby a ich spôsoby odstránenia ,
- vykonávať techniky úprav textilného materiálu,
- vykonávať techniky zlepšovania úžitkových vlastností plošných textílií,
- vykonávať adjustáciu a techniky skladovania textilného materiálu,
- vykonávať technickú prípravu výroby textilných a odevných výrobkov,
- urobiť technickú kresbu odevu,
- vytvoríť konštrukcie jednotlivých odevných výrobkov ,
- ručne zhotovíť základné strihy pánskych, dámskych a detských odevov,
- vytvoríť technické výkresy odevov a ich modelovú úpravu podľa zvoleného materiálu,
- zhotovíť technické výkresy s využitím strojov výpočtovej techniky a riadené pomocou výpočtovej techniky,
- overovať zaužívanými spôsobmi základné vlastnosti textilných a odevných materiálov ,
- obsluhovať základné a špeciálne oddeľovacie, šijacie stroje a žehliacu techniku,
- pracovať s funkčnými a aplikačnými počítačovými programami pri konštruovaní, modelovaní, stupňovaní a polohovaní a tvorbe dizajnu odevov,
- zhotovíť základné druhy odevov pánskych, dámskych a detských odevov a bielizňových výrobkov,
- dodržiavať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, využívaním ochranných prostriedkov pri práci,
- dodržiavať zásady požiarnej ochrany,

- aplikovať základné účtovníctva pri súkromnom podnikaní,
- odstrániť chyby vzniknuté na odevoch nesprávnou konštrukciou, spracovaním a abnormalitou postavy,
- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- uplatniť získané vedomosti zo všeobecného vzdelania v písomnom styku a v styku so zákazníkmi ,
- riešiť odbornú problematiku stylingu a modelingu,
- ochraňovať životné prostredie , dodržiavať hygienu prostredia ,
- používať a aplikovať základné ekonomické pojmy,
- ovládať prvky organizačnej a riadiacej práce,

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam,
- cítením pre estetiku , krásu a prvky módných trendov ,
- vzťahom k móde a módnemu odievaniu,
- zmyslom pre fantáziu a obrazotvornosť.

5. Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v učebných a študijných odborov .

Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Nábreží J. Kalinčiaka 1, Prievidza a v budovách na Ul. energetikov 1, Prievidza.

Praktické vyučovanie sa vykonáva v nasledovných pracoviskách praktického vyučovania (ďalej PPV):

- PPV Dom služieb KALINA, Nábrežie J. Kalinčiaka 3, Prievidza
- PPV cukrárska výrobná, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV školská jedáleň, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV školský bufet, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV A klub, Svätoplukova 31, Prievidza
- PPV A. Kmeťa 25, Prievidza
- Stredisko služieb Ul. energetikov 1, Prievidza
- PPV Lúčna ulica 12, Prievidza – prenajaté priestory
- PPV Kaderníctvo A. Hlinku, Nováky
- PPV Výdajná školská kuchyňa pri školskej jedálni s miestom prevádzkovania Obchodná akadémia F. Madvu 2, Prievidza
- PPV Školský bufet v priestoroch Gymnázia V. B. Nedožerského, Matice slovenskej 16, Prievidza

Normatív vybavenosti dielní, odborných učební, tried a stredísk praktického vyučovania je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre naše učebné a študijné odbory.

Kapacita školy:

Školský manažment

Kancelária riaditeľa školy
Kancelária pre zástupcov riaditeľa školy TV
Kancelária pre zástupcov riaditeľa školy PV
Kancelária pre personalistu školy
Kancelária zástupcu riaditeľa pre TEČ
Kancelária pre sekretariát
Kabinet pre výchovné poradkyne

Pedagogickí zamestnanci

2 miestnosti na odkladanie pedagogickej dokumentácie
Pracovisko s VT pre pedagógov
5 odborných učební pre VT a ADK
2 odborné jazykové učebne
Odborné učebne pre odbory spoločného stravovania
Cvičné kuchyne
Kabinety pre učiteľov
Učebňa pre náboženskú výchovu
35 tried pre teoretické vyučovanie
2 telocvične
1 posilňovňa

Nepedagogickí zamestnanci školy

Kancelária pre hospodárky školy
Kabinet správcu VT
Kancelária mzdovej účtovníčky
Kancelária všeobecnej učtárne
Kancelária vedúcej účtovníčky
Kancelária vedúcej školskej jedálne
Kancelária pre zamestnancov školskej jedálne
Miestnosť pre upratovačky
Miestnosť pre údržbárov

Ostatné priestory

Skladové priestory – kancelárske a čistiace potreby, inventáru pre študijný odbor HA
Údržbárska dielňa
Kotolňa
Práčovňa
Skladové priestory školskej jedálne
Kuchyňa
Výdajňa
Stolovňa

Školský internát

36 izieb pre žiakov
Kancelária pre vedúcu vychovávateľiek
Kancelária vychovávateľiek
Miestnosť pre službu
Miestnosť pre mimoriadne udalosti
Spoločenská miestnosť
3 študovne
Školská knižnica
Archívy (školský, ekonomický)
Sklad učebníc
Sklad prádla
Práčovňa

Vyučovacie exteriéry

Školské ihrisko

6. Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činnosti podľa platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím program. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so

štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca VT, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovní poradcovia sú pedagogickí zamestnanci, ktorých poslaním je zabezpečovanie odbornej psychologickéj a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovných poradcov usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovných poradcov a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

7. Organizačné podmienky

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcových učebných plánov štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako trojročné, štvorročné a päťročné štúdium.

Teoretické a praktické vzdelávanie a príprava sú obmieňané po týždni. Teoretické vyučovanie začína spravidla o 8.00 hod a odborný výcvik začína spravidla o 7.00 hod. a poobedná zmena začína o 13.00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.

Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Praktická príprava sa vyučuje formou odborného výcviku ako výrobná prax a formou odbornej praxe v rozsahu stanovenom v učebných plánoch a vykonáva sa v školských zariadeniach: učebne odborného výcviku, ako aj vo vlastných a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením MOV alebo inštruktorov. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Praktické vyučovanie nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik a odbornú prax možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj v čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.

Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj v Školskom internáte. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej a záverečnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Záverečná skúška sa skladá z písomnej, praktickej a ústnej časti. Úspešní absolventi získajú výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške.

Maturitná skúška sa skladá z externej a internej písomnej časti a ústnej časti. Úspešní absolventi päťročných štúdijných odborov získavajú vysvedčenie o maturitnej skúške, štvorročných štúdijných odborov vysvedčenie o maturitnej skúške, vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list.

Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Kurz na ochranu človeka a prírody sa organizuje priebežne počas roka skupinovú formou v 6 – 7 hodinových celkoch vo všetkých ročníkoch. Telovýchovný výcvikový kurz podľa podmienok v regióne školy sa organizuje formou lyžiarskeho kurzu. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na zvyšovanie odborných kompetencií žiakov. Obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.

Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odboroch na školskej úrovni sa v niektorých odboroch organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa zúčastňujú na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky žiakov sa môžu predstaviť verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

8. Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je neoddeliteľnou súčasťou vyučovacieho procesu tak na teoretickom ako aj praktickom vyučovaní a výchove mimo vyučovania. Postupuje sa podľa platných zákonov, nariadení, vyhlášok a usmernení a iných predpisov týkajúcich sa BOZP, CO a PO.

Škola má vypracovanú potrebnú dokumentáciu v oblasti bezpečnosti práce, civilnej ochrany a požiarnej ochrany.

Na začiatku školského roka sú všetci žiaci poučení triednym učiteľom o BOZP, CO a PO.

Vyučujúci telesnej výchovy vykonávajú školenie žiakov z oblasti BOZP na začiatku školského roka - všeobecne, podľa vypracovaného prevádzkového poriadku telovýchovného zariadenia a na začiatku vyučovacej hodiny so zameraním na jednotlivý druh vykonávaných cvikov.

Vyučujúci informatiky a výpočtovej techniky na začiatku školského roka oboznámia žiakov s prevádzkovým poriadkom pre učebňu výpočtovej techniky a sú povinní ho dodržiavať jeho ustanovenia.

Vyučujúci odborných predmetov na začiatku školského roka oboznamujú žiakov s požiadavkami bezpečnosti a hygieny a vyžadujú, aby ich žiaci dodržiavali. Pri praktických činnostiach na hodinách odborných predmetov oboznámia vyučujúcich na správne postupy pri týchto činnostiach.

Zápisy o vykonaných školeniach sa vedú v triednej knihe.

Na praktickom vyučovaní školenie žiakov z oblasti bezpečnosti a hygieny vykonávajú majstri odbornej výchovy s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých odborov a pracovísk na začiatku školského roka, pred každým tematickým celkom a na začiatku každého vyučovacieho dňa. Súčasťou školenia je aj oboznámenie žiakov s návodom na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov, prístrojov a zariadení. Žiaci sú povinní pravidlá pre bezpečnú prácu dodržiavať. Žiaci sú povinní nosiť na odbornom výcviku predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky (zakupujú si ich z vlastných prostriedkov). O jednotlivých školeniach vedú MOV zápisy v zápisníku bezpečnosti práce pre každého žiaka.

Rodičia žiakov sú na prvom rodičovskom združení, ktoré sa uskutočňuje pred nástupom žiaka do školy (spravidla v mesiaci jún) oboznámení s organizáciou štúdia a s požiadavkami, ktoré škola na žiakov počas štúdia bude klásť (dodržiavanie školského poriadku, dodržiavanie predpisov BOZP, PO, CO; hlásenie neprítomnosti; zákazom fajčenia a požívania alkoholických a iných omamných látok počas vyučovania i mimo neho; úpravou žiaka na vyučovanie; dodržiavanie hygienických zásad – hlásenie epidemiologických prípadov; zmenu zdravotného stavu dieťaťa; zákazom používania mobilných telefónov počas vyučovania; hlásenie pracovného, resp. školského úrazu,...). Rodičia svojím podpisom prehlasujú, že svoje deti budú viesť k dodržiavaniu vyššie uvedených ustanovení.

Pred mimoškolskými akciami (súťaže, exkurzie, výlety a pod.), ktoré sú organizované školou sú žiaci oboznámení s predpismi bezpečnosti, hygieny, správania príslušným pedagogickým zamestnancom, ktorí akciu uskutočňuje, resp. vykonáva počas nej pedagogický dozor.

V školskom internáte vykonávajú školenie všetkých ubytovaných žiakov vychovávateľa na začiatku školského roku a pred každou činnosťou. Obsah školenia prikladajú k zápisu o vykonanom školení s podpismi žiakov, ktorí sa na školení zúčastnili. Zápis sa vedie v denníku výchovnej skupiny.

9. Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno.vzdelávacími podmienkami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií s pedagogicko – psychologickou poradňou a dorastovým lekárom.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v učebných a študijných odboroch učiacich sa na našej škole, nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym postihnutím, ako aj s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom.

Pred prijatím do odborov spoločného stravovania uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach školy pôjde o snahu integrovať rómske etnikum do nášho občianskeho a profesioálneho života. Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania vyplýva z rozporu medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, z nevzdelanosti ich rodičov a nezájmu o vzdelávanie svojich detí.

Rómski žiaci budú integrovaní do bežných tried a ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované, bude im poskytnutá poradenská starostlivosť výchovného poradcu a konzultácie psychológa a špeciálneho pedagóga.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne

intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

10. Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov

Naša škola považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

10.1. Pravidlá hodnotenia žiakov

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas ich štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórných zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.
- Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy.
- Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať.